

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 400 lir

Leto XXXVI. Št. 195 (10.715)

TRST, torek, 26. avgusta 1980

Postna plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PO DVANAJSTIH DNEH STAVKE V GDANSKU IN OKOLICI PRVI ZNAKI MOŽNOSTI SPORAZUMA

Preosnova vlade in napoved volitev sindikalnih predstavnikov konkretna osnova za ugoden razvoj pogajanj s stavkajočimi

V nedeljo je tajnik enotne delavske stranke Gierek zagotovil takojšnje «demokratične in tajne volitve» tovarniških svetov - Med ostavljenimi tudi nekateri Gierekovi ožji sodelavci - Pomirjujoče izjave predstavnikov cerkve

VARŠAVA — V vseh tovarnah, kjer so to zahtevali, bodo morali nemudoma z demokratičnimi in tajnimi volitvami ter neomejanim številom kandidatov, izvoliti nove sindikate. Če bo izvoljeno predstavnostno delavce trajno, ni nobenega dvoma, da bo postalo sestavni del bodočih sindikatov. Glavna vloga sindikata je obramba interesov delavcev. Od vse družbe moramo zahtevati, da sodeluje pri razpravi za sestavo in predložitev parlamentu novega zakona o sindikatih. Ta odstavek govora sekretarja poljske enotne delavske stranke Edwarda Giereka vsebuje nedvomno najpomembnejši sklep nedeljskega zasedanja plenuma centralnega komiteja stranke. Ta sklep je verjetno celo pomembnejši od vsega tistega, kar je bilo preden je Gierek v Trstu izjavil, da je v prihodnosti pri volitvah sprejel to varianto, ki jo je Gierek v svojem govoru podkreplil s trditvijo, da se bodo novi sindikati borili za sindikalne pravice in ponovil tezo, da je lahko le socialistična Poljska suverena država z varnimi mejami in vplivom na mednarodni ravni. Samo socializem, je dodal Gierek, jamči za naše državne in narodne interese. To so osnovne vrednote, ki jih bomo o določno branili. Kar pa zadeva spremembe v vodstvi je Gierek dejal, da so zavezani odgovornost ljudem, ki so se zavedali slabosti družbe in so se jim

poskušali upreti, vendar jih nismo poslušali. Za v tem stavku je bil Gierek izredno avtoritativen. Če pa pogledamo, kdo so ljudje, ki so jih v nedeljo ostavili, postane jasna šibkost pozicije, ki jo ima Gierek v državi. Med ostavljenimi sta dva Gierekova tesna sodelavca, ministrski predsednik Babuch, ki je februarja letos na kongresu poljske partije zamenjal prejšnjega premiera Jarosewica, in direktor poljske televizije Maciej Szczepanski. Na vidna mesta v vladi in v drugih organih pa so bili postavljeni ljudje, ki doslej niso zasedali vidnih mest in torej niso sestavljali kroga tesnih Gierekovih sodelavcev, ali pa so bili celo odstranjeni, kot na primer Stefan Olszowski, ki je bil veleposlanik v Vzhodni Nemčiji. Iz vsega tega bi lahko sklepali, da je Gierek vpliv izredno upadel in da v večini o skorajšnji zamenjavi partijskega tajnika niso povsem neutemeljeni. Stanje je izredno zapleteno, razpisano za se bo šele ko se bodo končale stavke v Gdanskiju in v drugih mestih.

Gierekovo govor in potres v vrhu je ugodno vplival na razvoj dogajanja v zasledenih tovarnah. Uradno stališče delavcev, sicer ostaja nespremenjeno: «bistvene pomena je razprava o 21 zahtevih delavcev, spremembe v vladi so postranskega pomena. Gierkovim obljubam pa ne verjamemo.» Vendar je dejansko stanje nekoliko drugačno, saj je Gierek odprl vrata njihovim političnim zahtevam po avtonomnem sindikatu, gospodarske zahteve pa je sprejel že prej. Simptomatično je pri tem izjavila člana enotnega odbora stavkajočih Wisnievska, da so «odprte roke vlade» dober znak za razvoj pogajanj.

Pogajanja se bodo nadaljevala danes. Včeraj se je bila predpostavila, ker so stavkajoči vstopili pri zahtevih, da vlada vzpostavi vse telefonske zveze, ki so bile dalj časa prekinjene. To se je zgodilo šele v večernih urah in voditelj stavkajočih Lech Walesa je izjavil, da se bo dogajanja z vlado nadaljevala danes.

Pri pomirjujočih duhov je odigrala pomembno vlogo tudi poljska cerkev. Že v nedeljo je nadškof iz Gdanskija poudaril nujnost «dostojanstva in medsebojnega razumevanja» pri pogajanjih ter dejal, da je treba «končati s prekinitvami delala, če je to odvisno samo od delavcev. Tudi poljski primas kardinal Wyszyński je bil včeraj pomirjujoč in je dejal, da v trenutku, ko je prioriteta izključno na proizvodnji in ne na človeku pomeni to «sporočilo kapitalističnih idej, proti katerim smo se dolga leta borili. O zahtevi delavcev, da bi se Cerkev lahko posluževala sredstev javnega obveščanja pa je kardinal dejal, da «skofje ne morejo ne materialne» ne politične oblasti ampak prizadevajo le za širjenje udarnih vrednot, ki jih katoliška cerkev tudi Poljski, kajti «človek ne živi samo od vsakdanjega kruha».

Delavci ladjedelnice Lenin so v nedeljo s ploskanjem sprejeli avtobus, s katerim se je pripeljala vladna delegacija na pogajanja z enotnim odborom stavkajočih (Telefoto AP)

PO NEUSPEHU KONFERENC UNCTAD V MANILI IN UNIDO V NEW DELHIJU

Včeraj začeli posebno zasedanje OZN o mednarodnih gospodarskih problemih

Posvetovanja zunanjega ministra SFRJ Josipa Vrhovca - Mika Špiljak bo podal deklaracijo sindikalne konference o razvoju - Razviti Zahod se še vedno upira splošnemu dialogu - Emilio Colombo vodi italijansko delegacijo

NEW YORK — V «Stekleni palači» se je včeraj začelo posebno zasedanje generalne skupščine OZN posvečeno mednarodnim gospodarskim problemom. Glavni cilj sedanjega zasedanja je odgovor na vprašanje, kdaj bo mogoče vzpostaviti nov mednarodne gospodarske odnose, ki bodo zmanjšali prepad med razvitem Severom in nerazvitim Jugom.

kočilo prvi znak, da tudi razviti občutijo svojo odvisnost od mednarodnih dogajanj. Za sedaj sta tako Francija kot ZRN pokazali le malo volje, da bi vzpostavili ploden dialog, še manj pripravljene so ZDA, Velika Britanija pa zavrača kakršnokoli dialog. Po zadnjih znamenjih skuša razviti Zahod usmeriti razpravo v reševanje določenih in omejenih problemov ter posledno nasprotuje globalnemu reševanju.

ODLOČITEV CENTRALNEGA KOMITEJA POLJSKE ENOTNE DELAVSKE STRANKE

Spremembe na Poljskem

nekaž let je bil tudi članik v vojski. Med številnimi javnimi funkcijami je omeniti, da je bil leta 1965 predsednik ljudske skupščine za varšavska regija, leta 1971 so ga imenovali za prvega podpredsednika vladne komisije za gospodarsko načrtovanje. Od tedaj je tudi polnoopraven član CK združenje delavske stranke.

Pri pomirjujočih duhov je odigrala pomembno vlogo tudi poljska cerkev. Že v nedeljo je nadškof iz Gdanskija poudaril nujnost «dostojanstva in medsebojnega razumevanja» pri pogajanjih ter dejal, da je treba «končati s prekinitvami delala, če je to odvisno samo od delavcev. Tudi poljski primas kardinal Wyszyński je bil včeraj pomirjujoč in je dejal, da v trenutku, ko je prioriteta izključno na proizvodnji in ne na človeku pomeni to «sporočilo kapitalističnih idej, proti katerim smo se dolga leta borili. O zahtevi delavcev, da bi se Cerkev lahko posluževala sredstev javnega obveščanja pa je kardinal dejal, da «skofje ne morejo ne materialne» ne politične oblasti ampak prizadevajo le za širjenje udarnih vrednot, ki jih katoliška cerkev tudi Poljski, kajti «človek ne živi samo od vsakdanjega kruha».

Delegacija sindikatov odpotuje na Poljsko morda že v četrtek

RIM — Delegacija sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL bo morda odpotovala že v četrtek na Poljsko, da bi se srečala s stavkajočimi delavci. Vest je sporočil predsednik CISL Emilio Gabaglio po včerajšnjem srečanju s poljskim veleposlanikom v Rimu, Stanislawom Trepczyńskim. Sindikalisti so izrazili zadovoljstvo nad potekom srečanja in nad pripravljeno njihovim pisanju. Po kratkem sestanku na sedežu CGIL, so sindikalisti izdali istovrstno poročilo, v katerem sporočajo, da je veleposlanik potrdil pripravljenost poljskih oblasti, da sprejmejo italijansko delegacijo.

POLITIČNI KOMENTATORJI ZELO PREVIDNI V OCENAH

SOVJETSKA JAVNOST SEZNANJENA S STANJEM V SOSEDNJI POLJSKI

Na Zahodu ugodno ocenjujejo zadnje spremembe v poljski vladi - Vzhodna sredstva množičnega obveščanja so objavila izvlečke iz Gierkevega govora

MOSKVA, BONN, PARIZ — Evropska sredstva množičnega obveščanja se vedno povečujejo veliko pozornosti dogajanja na Poljskem. Vendar so vsi komentatorji tako na Vzhodu kot na Zahodu skrajno previdni: politični opazovalci nečajo dati prenapetih mnenj, kajti položaj na Poljskem je namreč še vedno resen.

pomogle k odpravi kriznega položaja. Vendar se sprašujejo kako bo SZ sprejela vsiljene svobodne volitve sindikatov in kako bo gledala na možno razširitev teh zahtev v sosednji državi. Nemški politični opazovalci obenem ugotavljajo, da je Gierek utiral zaupanje tako na Vzhodu kot na Zahodu in še posebej pri nemških voditeljih. Zadnje spremembe pa so precej omajale njegov položaj, tako da se nekateri nemški novinarji že sprašujejo, če bo lahko še naprej oddržal svoje mesto.

Španija se pripravlja na konferenco v Madridu

MADRID — Vodja španske delegacije na konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi Javier Ruperez je včeraj odpotoval v Moskvo, odkoder bo svoje potovanje nadaljeval v Strasbourg in v Washington.

MEDEM KO ZDA BAJE PRIPRAVLJAJO OBOROŽENO INTERVENCIJO

SALVADORSKA HUNTA STOPNJE NASILJE NAD DEMOKRATI

Ljudstvo pa se še vedno upira vojaškemu terorju - Več bombnih atentatov

Minister Ghotbadeh obsoja jetništvo ameriških talcev

TEHERAN — Iranski zunanji minister Ghotbadeh se je v ločenih intervjujih za teheranski televizijo in ameriški tednik «Time» dotaknil najbolj perečih problemov iranske politike. «Vse države v svetu obsojajo jetništvo ameriških talcev» je poudaril Ghotbadeh in ugotovil, da problem talcev odrača Iran od drugih bolj perečih in nevarnejših problemov. Zunanji minister je zahteval razčiščenje odnosov z ZDA, plemen dialog, ki naj po šazovi smrti odpravi napetost in nesporazume med državama. ZDA bi morale Iranu vrniti premoženje, ki ga je vzel s seboj pokojni šah, in sicer osem milijard in pol dolarjev (približno 7 tisoč milijard lir).

RAZGOVOR TODA KURTOVIČA Z NOVINARJI

Pomembna vloga SZDL v jugoslovanski družbi

Preprečiti je treba sektaštvo - Vsakemu človeku omogočiti, da uveljavlja in neposredno zagovarja svoje interese

BEOGRAD — V razgovoru z novinarji je predsednik zveze konference SZDL Todo Kurtovič dejal, da ima SZDL poseben pomen, zato bo treba pri nadaljnjem delu, pri razvijanju neposredne demokratične vsebine političnega življenja, s tem pa tudi v tisku, nekoliko bolj spoznavati te razlike med na primer forumi socialistične zveze, skupščine in ZK, saj gre tu za drugačne značilnosti delovnih metod in za drugačno vlogo teh forumov.

Zastavlja se med drugim vprašanje, je nadaljeval Todo Kurtovič, ali je v praksi kaj sektaštva. Predvsem, kaj danes govorno o sektaštvu, je jasno, da je treba takšno ravnanje onemogočiti, s tem se ne srečujemo samo na enem področju, to se kaže na primer v tem, kako se prikazuje reakcije ljudi, kako se v tisku poroča s se in podobno. Skoraj bi lahko rekli, da nam je to sektaštvo — tako v tisku kot drugje — v celoti skupno in da ga moramo obdolatovati s skupnimi močmi, korak za korakom.

V nadaljevanju je Todo Kurtovič opozoril, da smoramo v praksi vse bolj presegati tako buržoazni parlamentarni sistem kot tudi enostrankarski sistem. Na novo moramo rešiti tudi vprašanje o pomembnosti slehernega človeka. Znano je, da ustanovitveno stranke, da bi varovale določene interese, vendar ni nimamo večstrankarskega sistema in ga tudi ne bomo imeli.

Objektivno vzelo ga tudi nismo mogli imeti, ker bi zavajal narode Jugoslavije. Pri nas bi bil takšen sistem tudi sam zase nacionalistično organiziran. Izkusnje so znane. Vendar pa moramo in hočemo imeti takšne sisteme, je dejal Kurtovič, da bomo presigli in uknili vsako objektivno potrebo glede obstoja večstrankarskega sistema, pri tem pa omogočili vsakemu človeku, da bo uveljavljal in neposredno zagovarjal svoje interese. Po drugi strani pa moramo z družbenopolitičnimi organizacijami, društvi in združenji omogočiti tudi raznim slojem, da uveljavljajo in rešujejo svoje specifične interese. Naši uspehi govorijo o perspektivah, pričajo, da se nam je to posrečilo. Prav zaradi tega moramo ta vprašanja v praksi še uspešneje reševati, je dejal Todo Kurtovič. (dd)

Končan obisk Kataloncev v SRS

LUJUBLJANA — Po krajšem delovnem obisku v SR Sloveniji, kjer sta se mudila na povabilo predsedstva CK ZK Slovenije, sta odpotovala v domovino predsednik in sekretar katalonske združene socialistične partije (PSUC) Gregori Lopez Raimundo in Natoni Gutierrez Diaz. Katalonska gostja sta obiskala več krajev v SR Sloveniji ter se pogovarjala s predstavniki ZK Slovenije in v drugih družbenopolitičnih organizacijah. Seznanila sta se z družbenopolitičnim in gospodarskim razvojem Slovenije.

BUKAREŠTA — Raketna križarka italijanske vojnne mornarice «Caio Duilio» se je v nedeljo zadržala v romunskem pristanišču Costanti.

KRASNODAR RORA ZA NAŠE ČITATELJE

V drugem kolu boljša igra

V drugem kolu prve jugoslovanske nogometne lige smo bili priča boljše nogometu. Kaže, da so se naši profesionalci odličili, da bodo z boljše igra le prilekilo na stadione večje številke občinstva. V tem kolu so namreč skupno dosegli 21 zadetkov, kar je šest več kot v prvem kolu, odstotek na tekmo pa je bil 2,3. Tudi proti sodnikom ni bilo nobenih pritožb. Skratka ohrabrujoče kolo. Tokrat so ob najboljših igri uživali gledalci na Kantridi in v Tuzli. Rečani so namreč igrali odlično, pa tudi beograjski Partizan je s prikazano igro posebej zadovoljil. Vseeno pa so morali tokrat Beograjski priznati premoč domačinov. V Tuzli so bili verjetno Sarajevočani nemalo »zbežani«, saj je na tribunah sedel kot opazovalec njih dvojček Branko Zebec, Hamburški trener (Sarajevo) namreč v 1. kolu pokolca UEFA igralo pravi zahodnonemški-moštvo. Kljub porazu Sarajeva pa se je Zebec laskavo izrazil o naši izrazni nogometni, o Pašiču in Šušcu. Pa tudi z igro je bil Zebec zadovoljen. In kako ne bi bil, saj je v Tuzli padlo kar pet zadetkov. Državni proak Crvene zvezde že

ner Višnjec, sedaj na krmilu Olimpije, je bil v tem srečanju pravi »dvanajsti mož« ljubljanske enajsterice in Velež je tokrat le s težavo odnesel celo kožo. IZIDI 2. KOLA Rijeka - Partizan 2:1 Radnički - Beograd 2:0 Sloboda - Sarajevo 3:2 Borac - Hajduk 1:0 Vardar - Napredak 1:1 Velež - Olimpija 1:1 Dinamo - Vojvodina 3:1 Željeznica - Budućnost 1:1 Crvena zvezda - Zagreb 2:0

KOSARKA

JUGOSLAVIJA PREMAGALA ŠE SZ Zanesljiva zmaga Italijanov nad Turčijo - «Plavi» prvi v A skupini

srečanje je bilo dokaj kakovostno in nabilo polna celjska dvorana je bila nad igro obeh reprezentanc navdušena. Zmagali pa so zasluženo Jugoslovani s 116:110 (57:54).

Tudi »azzurri« so večeraj slavili zmago. Premagali so Turčijo s 105:78 (53:34). Varovanci trenerja Gambe so tako v tej skupini osvojili tretje mesto in čeprav sodimo med boljše moštva tega prvenstva, so izpadli iz polfinala in s tem iz borbe za osvojitve enajst. Ze kolo pred koncem pa so se v polfinalu uvrstile Jugoslavija, Sovjetska zveza, Španija in Bolgarija.

Table with 4 columns: Team, Points, Opponent, Points. It shows the standings for the A group in the Kosar tournament, with Yugoslavia leading.

MLADINSKO EP V CELJU

poprečnih rezultatov, izredno malo pa je bilo rekordov. To pa lahko vsaj delno opravičimo, če pomislimo, da so mnogi igralci nadržali vrhunec forme za Moskvo, ne pa za prvenstvo. MOSKI 200 m mešano 1. Revelli 2'09"64 1500 m prosto 1. Nagzi 15'59"03 4x100 m mešano 1. Nuoto duemila 3'57"88

ATLETIKA

Od Vidma do Lignana VIDEV - Giulio Argento, 44-letni tekač iz Vidma je pretekral deljšo od Vidma do Lignana (62 km) v nekaj več kot 5 urah. Argento je prisel na cilj v spremstvu številnih navijačev.

ITALIJSKI POKAL

SKUPINA 2 Milan - Catania 1:0 Palermo - Avellino 0:1

NOGOMET

BLEDA IGRA

Udineseju le točka v Genovi - Argentinec Fortunato, ki igra za Perugia, povsem razočaral - Lahka zmaga Juventusa

V drugem kolu italijanskega nogometnega pokala ni bilo tate igre, ki bi pritegnila pozornost velike množice, vseeno pa so si ljubitelji nogometa lahko ogledali vrsto zanimivih srečanj.

LETOSNJO SEZONO

Marvin Barnes drugi American Hurlingbama Hurlingbama bo nastopil na mednarodnem turnirju »Lignano«...

PLAVANJE

ITALIJSKO PRVENSTVO Razočaranje v Modeni MODENA - V nedeljo se je s poprečnimi izidi končalo italijansko državno prvenstvo plavalcev. S prvenstvom smo lahko v glavnem zadovoljni. Preveč je bilo namreč...

IZIDI 2. KOLA

Table with 2 columns: Team, Points. It shows the results of the 2nd round of the Italian Cup.

V PRIJATELJSKI TERMI

Triestina igrala neodločeno z Mantovo Triestina je v Gradežu odigrala prijateljsko srečanje proti Mantovi in zmagala z izidom 1:1.

V II. ZNL - zahod

Slab izkupiček slovenskih ligasev Drugo kolo jugoslovanskega nogometnega prvenstva v zahodni skupini II. ZNL za slovenske zastopnike ni bilo posebno uspešno, saj je samo Svoboda izbrzila tekmo, medtem ko sta Maribor in Rudar ostali praznih rok.

IZIDI

Table with 2 columns: Team, Points. It shows the results of the 2nd round of the II. ZNL West group.

LESTVICA

Table with 2 columns: Team, Points. It shows the league table for the II. ZNL West group.

OBVESTILA

Teniski klub Gaja obvešča, da se bo nadaljeval mladinski teniški tečaj... ŠZ Sloga obvešča, da bo od 1. do 10. septembra v solskem centru pri Banjih odbojarski tečaj za začetnike.

KOTALKANJE

OD DANES DO 30. AVGUSTA Tudi Italijani in Jugoslovani na EP v Trstu

V tržaški športni palači se bodo danes pričelo evropsko prvenstvo v umestnostnem kotalkanju. Posamezniki bo nastopilo 19 kotalkarjev iz 22 kotalkarij, poleg tega pa bomo lahko občudovali še 11 tekmovalnih in 9 plesnih parov.

Jugoslavijci bodo v Trstu zastopali kotalkarija Ivica Malivuk in Ljotić Kurec ter ženski konkurenca Nenka Lisak in Karin Tavčar. Za Italijo pa bodo nastopili med posamezniki Blesmi, Memarini, Ragazzi in Nutarelli, med posameznicami Bonati, Marinelli in Poli, v tekmovalnih parih De Salvo - Napolitano, Meo - Pistocchi in Trevisani - Trevisani ter v plesnih parih Lotti - Galletti in Nascetti - Galletti.

DANASNJI SPORED 21.00: otvoritvena slovesnost - kratak program za posameznike - kratak program za tekmovalne pare

MOTOCIKLIZEM

Tudi E. Lazzarini osvojil naslov svetovnega prvaka Do 500 ccm Lucchinelli prvi, Robertsu naslov

NÖRBURGRING - V nedeljo je bilo v Nürburgringu zadnja VN letošnja motociklističnega svetovnega prvenstva. Na zahodnonemškem dirkališču se je torej odločalo o svetovnem prvaku v tistih razredih, kjer si piloti naslova niso že predčasno zagotovili.

V razredu do 500 ccm je naslov osvojil Lazzarini, ki je na VN ZRN s prevlado, toda kratko odločno vožnjo zasedel drugo mesto za švicarjem Dierlingerjem, ki ga je Italijan s Dirckom, ki ga je Italijan s Dirckom... V četrtinskem razredu je slavil Ballington. Novi prvak Mang je bil tretji.

V razredu do 350 ccm sta pred nedeljsko dirko imela Mang in Ekerold enako število točk. Vse se je torej odločalo prav v zadnji dirki. Dirkača sta divje vozila do konca in Ekerold je nazadnje prehitel Manga le za nekaj več kot sekundo. Poprečna hitrost Ekerolda je bila 160,397 km na uro, kar je nekaj izrednega. Zmagovalec politrškega razreda Lucchinelli je vozil npr. s p.h. 162,348 km na uro. Toda zanimivaja od uvrstitve samega Lucchinellija sta bila nastopa Mamole in Roberts. Roberts je s četrim mestom tretji zaporedoma osvojil naslov prvaka v tej kategoriji. V kategoriji do 125 ccm pa je slavil Bertin, ki si je tako zagotovil drugo mesto na lestvici SP.

Table with 2 columns: Rank, Name. It shows the top 10 riders in the 500cc class.

NOGOMET

V otvoritvenem srečanju Breg tesno premagal Zarjo Strelec edinega zadetka je bil Samec - Danes: Primorec-Gaja (20:30)

ZARJA - BREG 0:1 (0:1) ZARJA: Puzer, Franco, Ivo Grčić, Crociani, Krizmančić, Zagar v 46. min. Dana, Darko Grgič, Cechi, Leonarduzzi, Ražem, Fondar. BREG: Micor, Pinzin, Trita, Jez, Klun, Samec, Cigul, Dazzara, Grižonič v 46. min. Peroša, Lovriha, Zenta.

STRELEC: v 26. min. Samec. SODNIK: Gerscenti iz Milj. GLEDALCEV: 350. OPOMBE: v 30. min. izključen Lovriha (Breg), v 71. min. izključen Dana (Zarja).

V otvoritveni tekmi na memorijalu Zarka Raceta je Zarja klonila proti Bregu, ki je povedel že v 26. min. prvega polčasa z lehim zadetkom srednjega napadalca Sameca. Rezultat se nato ni več spremenil. Zmaga Brežanov je povsem zaslužena, saj so skozi vso tekmo prikazali bolj hitro in dinamično igro od nasprotnika, ki je zaigral preveč statično in nepredirno. Očitno je bilo, da so Brežani bolje pripravljani od zarjanov, ki so šele v zadnji fazi priprav.

Igro so imeli večji del srečanja večinoma v polju. Očitno je bilo, da so Brežani bolje pripravljani od zarjanov, ki so šele v zadnji fazi priprav.

SPORED

Table with 2 columns: Team, Points. It shows the schedule for the football matches.

12. 9.: FINALE za 3. in 4. mesto

Glede sprememb urnikov posameznih tekem velja dogovor, ki so ga sklenila vsa društva na skupnem sestanku 2. avgusta 1986 na sežedu v rokah nogometaši Brega. Zarja pa je prevzela pobudo šele v zadnjih minutah, ko je skušala priti do izenačenja, a vsi naporji so bili zaman. Obramba Brega je bila vedno na mestu. Tekma kot takaj ni bila tehnično najboljša, ni manjkalo pa borbenosti, kar je od časa do časa oživilo igro in tudi navijače. Ravno v prevleklji borbenosti je morda tudi vzrok, da je sicer pomanjkljivi sodnik Gerscenti izključil dva igralca, štiri pa opomnil. Pred začetkom srečanja sta predsednika društev Zarje in Brega predstavila igralce očetu preminulega Zarka Raceta, tov. Borisu Racetu. H. V.

MEMORIAL ŽARKO RACE

zadnji partiji izenačil proti madžarskemu velemojstvu Lajosu Portischu in tako osvojil srečanje s 6,5:4,5. Sedaj ga čaka dvoboj z Viktorjem Korčnojem, ki je v drugem polfinalu odpravil Sovjeta Leva Polugajevskega. Zmagovalec se bo nato za prvo mesto pomeril s svetovnim prvakom, Sovjetom Anatolijem Karpovom.

KOLESTARSTVO

V NEDELJO IN VČERAJ

Dvojni zmaga G. Saronnija CADREZZATE - Po zmagi na nedeljski dirki za pokal Bernocchi je Saronni ponovil uspehi se na drugo, ki jo »Treh vareskih dolinah«. Zmagal je po dobrem finišu, v katerem je premagal Gavazzija.

VRSTNI RED

1. Saronni, ki je 230 km prevozil v 5:39'36" s p.h. 40,136 km na uro 2. Sengersall po 18" 3. De Wolf 4. Chinetti 5. De Vlaeminck

VRSTNI RED

1. Saronni, ki je 222 km prevozil v 5:20'12" s p.h. 41,511 km na uro 2. Gavazzi 3. Contini 4. Mazzantini 5. Bausacher (Švica)

«TREH VARESKIH DOLIN»

Po dirki je tehnični vodja italijanske reprezentance objavil imena obeh kolestarjev, ki bosta v Sallanches odpotovala kot rezervi. To sta Amadori in Masciarelli.

Velika nagrada ZRN

Velika nagrada ZRN Balinanje V PRIJATELJSKEM SREČANJU Poraz Postojčanov V prijateljskem balinarskem srečanju v Trstu je domače društvo GB S. Luigi premagalo postojansko moštvo Šoviča s 3:2. Tekme so se odvijale v prijateljskem vzdušju in obe društvi sta tako še v večji meri navezali športne in prijateljske stike. Že 7. septembra bo namreč GB S. Luigi gost društva Šovič, ko bo v Postojni mednarodni balinarski turnir.

SAH

Zahodni Nemeč Hübner drugi finalist ABANO TERME (Padova) - Zahodni Nemeč Robert Huebner je drugi finalist svetovnega šahovskega prvenstva. Včera je namreč v Totip 1. - 1. Sawt 1 2. - 1. Lavaredo 1 3. - 1. Luvinate 1 4. - 1. Nembere 1 5. - 1. Verbe D'Ausa 2 6. - 1. Rondello 1 7. - 1. Apochelo 2 8. - 1. Binia 1 9. - 1. Vireto 1 10. - 1. Skylab 1

NAŠE AMATERSKE ENAJSTERICE PRED BLIŽNJIM PRVENSTVOM

GAJA: SVOJEVRSTEN REKORD TRENERJA SEVERINA KOZINE Že sedem let zaporedoma trenira moštvo iz Gropade in s Padrič

Gajin trener Severino Kozina

Če k temu dodamo še, da je prej Kozina treniral še ekipo Brega in bil tudi več let v vrstah Brega kot aktiven nogometaš, imamo popolno sliko, kdo je Severino Kozina, oziroma kaj predstavlja za Kozino nogomet. Čeprav je že večkrat izjavil, da bo vse pustil, smo ga tudi letos z zadovoljivimi videli na igrišču in v prijaznem razgovoru razumeli, da mu je nogomet že del življenja. V razgovoru nam je Kozina povedal, da je začel s treninji v ponedeljek, 18. t.m., in dodal še: »Kot običajno v začetku treniranja pridobivamo kondicijo. Na vrsto sedevda pridejo razne razgibalne vaje, tek itd. V glavnem, vsaj kot sem opazil, ne bo velikih problemov za kondicijo, fantje so mladi in v glavnem so vsi tudi v polnem času kaj trenirali. Skoda je le, da nimam vseh nogometašev na razpolago. Vendar dopusta ne moremo nobenemu prikažati, saj končno smo amatjerji. Res nesmiselno se mi zdi, da prvenstva začnejo tako zgodaj in zato je tudi danes, saj imam na razpolago pred začetkom prvenstva še mesec in pol dni. «Kje bo letos Gaja nastopal in kako je z mladinskimi odseki?» »Igrali bomo v prvenstvu 3. AL. ki se bo pričelo 5. oktobra. Kot običajno se udeležujemo Racetovega memorijala. Po memorijalu in pred prvenstvom računamo, da bomo odigrali vrsto prijateljskih tekem. Glede mladinskega odseka pa smo letos na vzhodnokraskem poprečnih rezultatov, izredno malo pa je bilo rekordov. To pa lahko vsaj delno opravičimo, če pomislimo, da so mnogi igralci nadržali vrhunec forme za Moskvo, ne pa za prvenstvo. MOSKI 200 m mešano 1. Revelli 2'09"64 1500 m prosto 1. Nagzi 15'59"03 4x100 m mešano 1. Nuoto duemila 3'57"88

Državno prvenstvo v Splitu POPREČNI REZULTATI

Devet naslovov v Slovenijo - Slaba organizacija

SPLIT - Jugoslovansko atletsko prvenstvo, ki je bilo v soboto in nedeljo v Splitu, in na katerem je nastopilo 53 klubov z okrog 300 atletov in atletinjami, je v glavnem potekalo v znamenju poprečnosti. Izjem je bilo malo. V prvem dnevu velja omeniti zagriben boj v skoku v višino med Teminom in Komneničem ter letošnjo najboljša rezultata, ki sta ju dosegla Zdravkovič v tekni na 1.500 m ter ženska štafeta Crvene zvezde (4x100 metrov).

V drugem dnevu je bil najbolj razburljiv tek na 800 m, kjer je slavil Puljčan Sivi. Slovenski atleti, ki so v prvem dnevu dosegli samo dve zmagi, so v nedeljo izboljšali izkupiček: presentel je zlasti Novomeščan Oklešen v metu diska, zanesljivo pa sta zmatala tudi obe štafeti na 4x400 m. Zlate kolajne so osvojili še Rok Koprar, Bizjak, Pergarjeva in Benedetičeva. Na splošno pa so v Solitu boljše rezultati izostali, kot je tudi precej odpovedala organizacija. Zaskrbljujoče je še zlasti položaj v metu krogle, kjer je Vladimiru Miliču za zmago zadoštal en sar met (17,33 m), ki je daleč od njegovega osebnega rekorda (21,14 m). Po izključitvi reprezentantov Saračevića, Ivančiča in Lazararova, ki so jemali poživila, zvezni trenerski tabor je v Splitu postavil novega vodjo, zvezni trener Dane Korica res ne ve, koga bi poslal na bližnja mitinga v Anglijo in Novo Gorico, kjer bo nastopila tudi Jugoslavija; sedaj je namreč še Milič izjavil, da nekaj časa ne morejo računati nanj (zaradi skorajšnjega odhoda v JLA in zabavnih težav).

IZIDI MOSKI

100 m: Popovič (Part.) 10"91; 400 m: Alebič (ASK) 46"37; 1500 m: Zdravkovič (M. Čun) 3'38"3; 10000 m: Janičević (21. maj) 29' in 51'4"; 110 m ovire: Pisič (CZ) 1'41"10; višina: Temin (Part.) 2,23 m; daljina: Erega (Kvar.) 7,31 m; kroglja: Milič (CZ) 17,33 m; kopje: Djurovič (Pa.) 75,44 m; 4x100 m: Partizan (BG.) 41'30"; 200 m: Popovič (Part.) 21"18; 800 m: Savič (Pulj) 1'50"6; 5000 m: Janičević (21. maj) 13'51"2; 400 m ovire: Koprar (KL) 52"18; 3000 m zapreke: Kačar (DL) 8'40"1; 4x400 m: Nova Gorica (Urbančič, Berce, Srebrić, Humar) 3'14"3; troskok: Hreščič (CZ) 15,23 m; palica: Bizjak (Ol.) 5 m; disk: Oklešen (NM) 53,66 m; klavivo: Stiglic (Din.) 65,24 m.

IZIDI ZENSKKE

100 m: Istvanović (CZ) 11"87; 400 m: Seliskar (Ol.) 54"33; 1500 m: Pergar (Mb.) 4'28"5; 100 m ovire: Papič (Din.) 1'42"5; daljina: Lazarar (Part.) 6,20 m; disk: Stojkovič (Sa.) 64,50 m; 4x400 m: Crvena zvezda (BG) 47'59"; 200 m: Istvanović (CZ) 24"09; 800 m: Avdišič (Sl. Tuzla) 2'07"00; 3000 m: Pergar (Mb.) 9'42"7; 400 m ovire: Puhalo (Sa.) 1'00"03; 4x400 m: Olimpija (Radešček, Kranjc, Paškulin, Seliskar) 3'50"6; višina: Benedetič (NG) 1,82 m; kroglja: Tufigdič (Part.) 15,82 m; kopje: Menjhart (Senja) 49,82 m.

Mennea nedosegljiv tudi v Caorlah

CAORLE - Podobno kot v Lignano, je močan in mizel veter vneskozi ovratal tudi atletsko tekmovalje v Caorlah, kjer niso dosegli kakih pomembnih rezultatov, čeprav je bila konkurenca precej močna. Pietro Mennea je znova iztrdil, da je trenutno nedosegljiv in je zanesljivo zmagal na 100 m s časom 10"38. Dobro se je odrezal tudi Massimo di Giorgio v skoku v višino (2,23 m) ter za las zgrešil nov državni rekord na 230 m. Tudi mladi Evangelisti (7,69 m) v skoku v daljino je dokazal, da je zrel za reprezentanco. Da je v dobri formi, je pokazala tudi Faustina Quintavalle (met kopja), medtem ko je Dorio v tekni na 800 m dosegel enega svojih najboljših časov (2'90).

NA MEDNARODNEM MITINGU Le Floyd in Vigneron zadovoljila v Düsseldorfu

DÜSSELDORF - Na mednarodnem atletskem tekmovanju v Düsseldorfu je večji del občinstva ostal razočaran nad tekmovalci, saj ni bilo nobenega dobrega rezultata. Omenbe vredni sta zmaga Američana Floyda v tekni na 100 m (10"26) in zmaga Francoza Vigneron v skoku ob palici (3,65 m).

IZIDI MOSKI

100 m: 1. Floyd (ZDA) 10"26 200 m: 1. Williams (ZDA) 20"55, 2. Quarrie (Jam.) 20"83 400 m: McCoy (ZDA) 46"04 400 m ovire: Schmid (ZRN) 49"28 1500 m: 1. Khalifa (Sudan) 3:46"58 3000 m zapreke: 1. Koelaman (Niz) 8'33"11 višina: 1. Mügenburg (ZRN) 2,26 m palica: 1. Vigneron (Fr.) 3,65 m

ZENSKKE

100 m: 1. Taylor (Kan.) 11"30 400 m ovire: 1. Kempin (ZRN) 13"38 800 m: 1. Scherweno (Ken.) 1:59"94 višina: 1. Meyfarth (ZRN) 1,84 m

IZIDI

Table with 2 columns: Team, Points. It shows the results of the 2nd round of the Italian Cup.

LESTVICA

Table with 2 columns: Team, Points. It shows the league table for the II. ZNL West group.

OBVESTILA

Teniski klub Gaja obvešča, da se bo nadaljeval mladinski teniški tečaj... ŠZ Sloga obvešča, da bo od 1. do 10. septembra v solskem centru pri Banjih odbojarski tečaj za začetnike. Odbojarska sekcija vabi vse dekleta in fante, ki bi se radi ukvarjali z odbojko, da se tečaja gotovo udeležijo. Vsi zainteresirani naj pridejo 1. 9. ob 8.30 v Bane, kjer bodo dobili še druga mračna pojasnila. Za ostale informacije naj se obrnejo na odbojniko Iva Susica v opoldanskih urah na številko 21-20-50. ŠZ Bor košarska sekcija obvešča, da se bodo treninji za mladince (1963), začeli tudi, 27. t.m., ob 18. uri na stadionu »Prvi maj« v Trstu. ŠZ Bor obvešča, da bo v petek, 29. avgusta, ob 20. uri na »Prvem maju« v Trstu sestanek vseh načelnikov sekcij.

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

DRUGA PLAT AMERIŠKIH VOLITEV

Javno mnenje verjetno ni nikjer na svetu, kot v ZDA, tako upoštevano, stalno sondirano in merjeno, po drugi strani pa tudi tako pod udarom propagandnih slepilih manevrov in protimanevrov.

Druga značilnost ameriške demokracije je velik odstotek državljanov, ki ne izvajajo svoje državljanske pravice ob volitvah. To ni nov pojav, a po letu 1960 se je začel stopnjevati. Pogledimo, koliko ameriških državljanov ni volilo na predsedniških, oziroma na političnih volitvah v zadnjem dvajsetletju:

Predsedniške volitve: 1960 36,9 odst., 1964 38,2 odst., 1968 39,3 odst., 1972 44,6 odst., 1976 46,7 odst.
Politične volitve: 1962 53,7 odst., 1966 54,6 odst., 1970 56,2 odst., 1974 63,9 odst.

Kako to? Kot rečeno, pojav ni nov. Ponavlja se od začetka stoletja, ko je bila uvedena cela vrsta predpisov, ki naj bi preprečevali «volilne goljufije»: preverjanje regularnosti vpisa v vse matisne knjige, test pismenosti, volilni davek itd. Dejansko so ti ukrepi imeli namen, da od vzamejo volilno pravico nezahvalnim državljanom: crncem, Azijcem, Južnim Evropejcem in pozneje Portoricanom in Mehikancem.

Ukrepki so bili učinkoviti; dober del tega prebivalstva dolgo ni prišel do volitev. Crnci, ki so uradno dobili volilno pravico že leta 1870 so dejansko lahko volili šele po letu 1965, a še danes morajo premagati za to precej ovir.

Kot je razvidno, se odstotek nevolivcev še posebej veča v zadnjih letih, ko so volitve doseglyeve. Ameriški politiki razlagajo to odsotnost kot brezbržnost, ki je izključna odgovor-

nost posameznika, češ: nevolivci so pasivni državljani, apatični ali celo ciniki. Konec koncev, pravijo, je boljše, če taki ne volijo: glasovanje cinikov, bi državi lahko le škodilo.

Morda pa so razlogi za odmakanjenost velikega dela Američanov druge. Obstaja tudi razlaga za ta pojav, ki pravi, da se mnogi ne udeležijo volitev, ker so prepričani, da v bistvu nimajo prave alternative, da je izbira med ponujenimi kandidati nepomembna. Vedno več anketirancev izraža mnenje, da je popolnoma vseeno kdo zmaga.

Res, kandidati so vedno srednjih let, belci, kristjani, vplivni politični moške iz bogatih družin, ki so že nekaj rodov v ZDA, rojeni so v manjšem mestu in doštudirali so univerzo. Takega kandidata volijo, v njem se spoznajo njemu podobni in dejansko je med volivci največ pripadnikov gornjih plasti ameriške družbe, med nevolivci pa največ pripadnikov spodnjih plasti.

Obe veliki stranki ne predlagata kakih posebno različnih programov o tem, kakšna naj bo ameriška družba. Ideologija imata v bistvu enako; predlagata le različne poti za njeno ureditev. In še v taktičnih vprašanjih se pogosto razlikujeta le v niansah.

Morda je razlaga za velik spektakel ameriških volitev le v tem, da skuša spektakularnost zbuditi volivce iz brezbržnosti in vsaj na zamaj pokazati nekaj razlik med strankama in kandidati (posebno uspešni so «dvojbo» in drzna konkurenca med kandidati). Vendar ameriški predsedniški kandidati soglasno trdijo, da je to najbolj vladni sistem. Če bi res bil, bi bilo žalostno.

UTRJEVANJE JUŽNOKOREJSKEGA REŽIMA

Čun Du Hvan bo v sredo izvoljen za predsednika

Bivši general je prevzel oblast že 12. decembra lani, vendar je do avgusta ostal za kulisami

SEUL — Bivši general Čun Du Hvan je včeraj postal edini kandidat, ki se bo v sredo potegoval za predsedniško mesto. Njegov kandidatur je podprlo 737 delegatov «Ljudskega zbora za združitev». Vendar so bile včerajšnje volitve le gola formalnost, ker je bil Čun Du Hvan edini, ki je predstavil kandidaturino in bo v sredo gotovo izvoljen za novega korejskega predsednika.

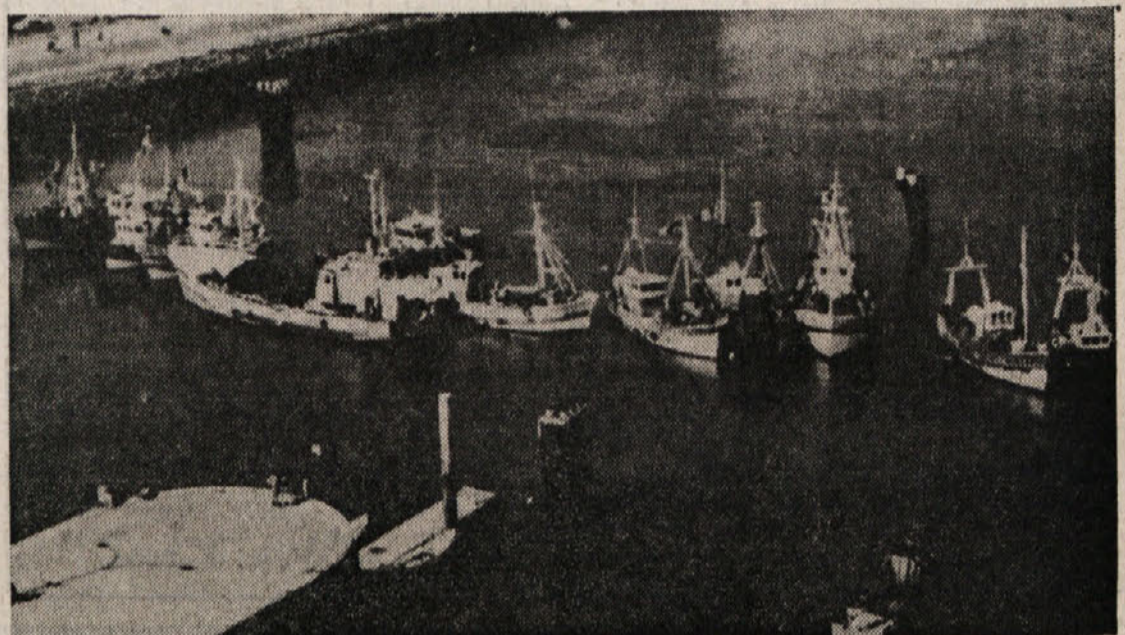
Da bo on postal novi predsednik je bilo znano že 16. avgusta, ko je odstopil dosedanj predsednik Čoj Kju Haj. Čun Du Hvan je potrdil svojo željo v petek, 22. avgusta, ko se je odpovedal vojaški službi. Južnokorejska ustava namreč prepoveduje, da bi vojaška osebnost zasedla najpomembnejši politični položaj v državi. V svojem poslovilnem govoru je general dejal, da namerala se naprej razvijati demokracijo, vendar sam tako demokracijo, ki se bo skladala z južnokorejsko stvarnostjo. Stare podkupljene generacije bi morale zapustiti svoja

mesta. Zavzel se je za razvoj demokracije, ki bi črpala smernice iz domače kulture. Njegova vlada naj bi skrbel za blagostanje v deželi, kjer naj bi se uveljavila tudi pravica in to predvsem s pomočjo stalnih in daljnovidnih reform.

O njegovem pojmovanju demokracije bi se verjetno dalo več razbrati iz poročil Amnesty International. Čun Du Hvan je praktično prevzel oblast v deželi že 12. decembra lani, ko je odstranil neposredno tekmovalce, generale, ki jih je obtožil, da so ubili diktatorja Parka. Svojo položaj za kulisami je utrdil 17. maja, ko je uvedel izredno stanje, prepovedal vsako politično delovanje, zaprl parlament in univerze. V tem obdobju se je general Čun izkazal s krvavimi represalacijami in z brutalnimi zadusitvami demonstracij. Obratnil je tudi z opozicijo, in zaprl njegove voditelja Kim Daj Džunga. Predstavniki Amnesty International domnevajo, da je sedaj v južnokorejskih zaporih najmanj 1000 političnih jetnikov.

RAZGOVORI S FRANCOŠKO VLADO NISO ZADOVOLJILI RIBIČEV

Večina pristanišč še vedno blokiranih

Francoski ribiči so včeraj ponovno blokirali pristanišča na kontinentu. Blokada naj bi trajala vsaj do srede, ko se bo sestala francoska vlada, ki bo odločala predvsem o izpolnjevanju socialnih in ekonomskih zahtev ribičev. Francoski ribiči, katerih akcija je v preteklih 13 dneh blokirala skoraj vsa francoska pristanišča, so prekinali blokado, če bi pokazali svojo pripravljenost na pogajanja z vlado. Razgovori z vlado pa niso do sedaj zadovoljili ribičev, predvsem kar zadeva varnost na delu, modernizacijo flote in boljše zasluzke. Zato so ribiči ponovno blokirali pristanišča v Rokavskem prelivu ter na atlantski in sredozemski obali. Do sedaj je ribiška blokada povzročila precej težav turistom in velike ekonomске izgube pristaniški industriji in trgovski morarici. Na sliki blokada pristanišča Le Havre (AP)

PRESEDNIK MUGABE PRIZNAVA, DA JE TO NAJTEŽJA NALOGA VLAD

Gverilci krivi za nemire v Zimbabveju ker jih niso vključili v redno vojsko

Preteklo soboto so, po vrsti nasilnih dejanj, ubili najprej črnega, nato pa iz zasede še belega agenta policijskih sil

SALISBURY — Uboj dveh policajev, črnca in belca, ob dveh različnih spopadih, ki sta se dogodila preteklo soboto v bližini Mtoka na severovzhodni države, priča o trajaju napetosti na območjih Zimbabveje, kjer je še zbranih 32.500 gverilcev iz dveh različnih formacij, ki čakajo na postopno vključevanje v redno vojsko bivše Rodezije.

Predsednik vlade Robert Mugabe, ki se mudi v New Yorku na posebnem zasedanju generalne skupščine OZN o gospodarstvu, se prav gotovo zaveda nevarnosti take situacije in je zato vprašan integriranja bivših gverilcev v redno vojsko oddele postavil v vrh prednostne lestvice vladnih nalog.

Krajevne policijske oblasti pripisujejo krivdo za oba umora gostom zbirnega taborišča «X», ki je bilo do nedavna postojanka rodezijske vojske in letalstva, sedaj pa v njem biva okrog 1.000 gverilcev Afriške narodnoosvobodilne vojske Zimbabveje. To gibanje je v sedmih letih osvobodilnih bojev vodil sam

sedanj predsednik vlade Mugabe, skupina iz taborišča «X» pa se ni udeležila bojev, saj se je vrnila v Zimbabve iz Libije, kjer je vodila intenzivne vajenje, šele po 4. januarju letos, ko je bila proglašena prekinitve ognja proti manjšinski vladi belcev.

Prvi krvavi dogodek se je zgodil v soboto popoldne sredi Mtoka, na ulici z živahnim prometom. Nekr črnski policijski agent, ki se mu je ravnatelj zaporov pritožil nad stalne

Robert Mugabe

nihi nadlegovanji gostov taborišča «X», se je približal skupini gverilcev pred nekimi barom. Ti so ga napadli najprej s pestmi in brkami, nato so mu prerezali vrat. Isovčnost morilcev ni še uradno znana, dejstvo pa je, da so uročili že ljudi, ki naj bi bili skrivni zločinci. Temu je sledil napad proti policijskemu poveljstvu v Mtoku, proti kateremu so izstrelili rafal iz avtomatskega orožja, ki na srečo ni povzročil človeških žrtve in ni večje škode.

V takih zaskrbljujočih razmerah je krajevni policijski poveljnik za-

Nesreča pri Šostanju zahtevala smrt rudarja

ŠOSTANJ — Ob 8.15 je prišlo v bližini Šostanja, kjer kopljejo nov rudnik, do močne eksplozije metana, ki je terjala smrt 51-letnega ključavničarja Ivana Povšeta, 10 ljudi pa je bilo ranjenih. Po prvih ugotovitvah krajevnih preiskovalcev je baje iz jame skočil prevelik plin in sunkovito pogoltno metan pred izhodni odprtini. Kaze, da se je plin vnel zaradi cigaretnega ogoraka enega od rudarjev. V toku je preiskava.

STOCKHOLM — Včeraj je v železniški nesreči pri Upplandu - Vaeby, v bližini Stockholma umrlo devet oseb in 50 jih je bilo ranjenih. Vzroki nesreče niso znani, vendar domnevajo, da se je z eno osi vlaka snelo kolo.

PO PODATKIH O GOSTOTI PROMETA NA CESTNEM OMREŽJU

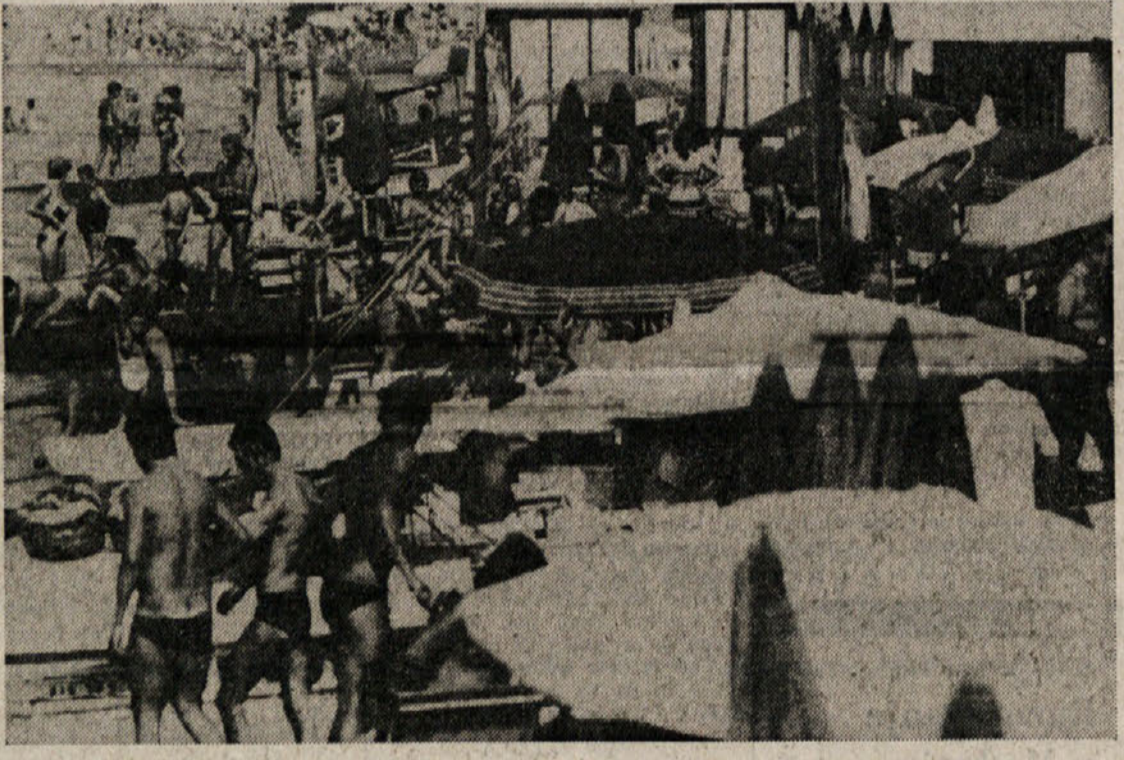
Spremenjene dopustniške navade Italijanov Vrnitev iz letovišarskih krajev potekala «na obroke» - Manjše število smrtnih nesreč

RIM — Znamenja o spremembah v dopustniških navadah Italijanov so bila včeraj dokončno potrjena. Po gostem, a ne pretiranem prometu v petek, soboto in nedeljo se je podoben promet nadaljeval tudi včeraj, ko bi vsi zaradi ponedeljka pričakovali zatišje. Italijani so se torej vračali z dopustov «na obroke». Včeraj po deseti uri dopolne je bil promet na italijanskem cestnem omrežju podoben prometu ob koncu tedna.

Spremenjene dopustniške navade so pozitivno vplivale na manjše število prometnih nesreč. Tako je od petka do ponedeljka izgubilo življenje na italijanskih cestah 53 oseb. Lani je bil v istem obdobju obracun bušji, saj je izgubilo življenje kar 80 oseb. Podatek, da je prometna policija letos zabeležila več prometnih prekrškov in odzvala več vozniških dovoljenj kot lani, je ponoven dokaz, da je manjšemu številu prometnih nesreč otroval smotno porazdeljen povratek iz letovišarskih krajev.

Turistični operaterji z zadovoljstvom ugotavljajo te spremembe, saj so prepričani, da bojo ljudje v bodoče tudi svoje dopuste bolj smotno porazdelili. Prva letošnja znamenja so obetavna. Letovišarski kraji se niso popolnoma izporoznili, kot se je to dogajalo do sedaj. Včeraj so tudi zabeležili umirjen promet avtomobilov s severnimi registracijami proti jugu. Prav tako so bili polni vsi trajekti, ki iz Ancone, Pescara in Brindisija plujejo proti Juroslaviji in Gričji. Druga polovica avgusta in prvi dnevi septembra postajajo za dopustnika zanimivejši. Kdor nima solobovčnih otrok, se brez pomislekov odloča za septembarsko letovanje predvsem na jugu države, kjer je kopanje še vedno možno. Statistični podatki za septembarsko vreme so med drugim spodbudni, saj ima prvi jesenski mesec zmerno temperature

Na sliki (telefoto AP): Italijanski plaže se niso še popolnoma izpraznile, kot se je to dogajalo druga leta.

Katastrofe v Indiji Prekupčevanje z novorojenčki

NEW DELHI — Včeraj sta prizadela severna dežela Indije in Pakistana dva potresa jakosti 5,5 stopnje Richtigerje lestvice. Mnogo stavb je bilo poškodovanih, najmanj tri osebe so umrle in okrog 50 jih je bilo ranjenih. Epicenter potresa je bil v Darnasli, 40 kilometrov severno od New Delhija. Potres so zaznali tudi v Lahoreju, Pešavaru in Ravalpindiji, kjer pa ni povzročil škode.

Severno Indijo so zajele tudi poplave. Reka Ganges je preplavila bregove in tako povzročila smrt 748 oseb, pol milijona stavb je porušenih ali težko poškodovanih. V državi Assam so vode Brahme namotice spravile v nevarnost 375.000 oseb, vendar se reka počasi umika v svojo strugo. V sosednjem Bangladešu so poplave opustošile 12 severnih pokrajin. Uradno so sporočili, da je umrlo 148 oseb, vendar neuradni viri trdijo, da je izgubilo življenje skoraj 250 oseb, med katere štejejo tudi tiste, ki so umrli od zledolnih bolečin zaradi zastajajoče vode reke.

V indijski državi Tamil Nadu pa je v nesreči drugačne narave umrlo 37 oseb in preko 40 jih je bilo ranjenih. V mestu Badlagudnu je namreč v ilegalni trgovini z dinamitom eksplodiral razstrelivo. Policija preiskuje vzroke nesreče in je tudi prevzela nadzorstvo nad vsemi skladišči dinamita v pokrajini Maduraj.

LIZBONA — Mlada ženska, moderno oblečena, sedi udobno v baru ljubinskega hotela «Sheraton» in zadovoljno lista modno revijo «Ella». Približa se ji elegantni moški ter jo ogovori z ameriškim naglasom, Umakneta se v kot bara in prične živahno diskusijo o kupo-prodaji. Predmet barantanja pa je nenavadno «blago», lahko bi celo rekli «neobstoječe blago», saj se pogajata za ceno njenega še nerajenega otroka. Ko bo fantek ali deklica prikolal na svet se bo novorojenček odpeljal s «kupcem» v zahodni svet, mati pa bo novorojenčka prejela 5.000 dolarjev.

Dogodek ni izjema. Na oglas, ki ga je objavil nedeljski list «Tal i Cual» o kupčiji novorojenčkov, se

je odzvalo precejšnje število mater. Gre predvsem za prostitutke, ki živijo in si služijo vsakodnevni kruh v najbolj vlažnih, umazanih in revnih predelih Lizbone ter jim je polvolji, da jim njihovega nezaželene otroka odkupi Američan in ga odpelje v svet, saj bo otrok živel udobno in srečno.

Ves problem se giblje v sferi prozaičnosti, nehumaniosti, strošne zalogi, prav tako kot se odvijajo življenjske teh žensk. Kupčevanje otrok pa je na račun te tegobe postal donosen posel za ljudi okameneloga srca.

Vedno nasmejani ameriški meštar zagotovi bodoči materi vso zdravstveno oskrbo, plača ji porodniške stroške ter vse najpumpje, dokler mu otroka ne izročijo. Nato

naloži otroka na letalo, ki ga odpelje naravnost v Ameriko, kjer ga za 10 ali celo 15 tisoč dolarjev odkupi tisti pari, ki sami ne morejo imeti otrok.

Vprašanju tudi krajevni časopis in tuji krajevni policija, ki pa problemu dostojno še ni bila kos.

MILAN — V nedeljo ponoči je pet mladenčev vdrlo v stanovanje duhovnika Giovanni Zibetti, župnika cerkve vstajenja v Milanu. Duhovnik, ki je slisal čuden ropot v kuhinji, je vstal iz postelje, da je pogledal, kaj se dogaja. Mladenčki so ga udarili v glavo in ga zvezali z električno žico ter ga okradli za 200.000 lir in nekaj zlatnine.

DUŠAN ŽELJEZNOV III. DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

Nemški polkovnik Heinrich Christl

Rainer: Nisem imel nobene oblasti nad vojaškimi in policijskimi enotami.
Vojaški tožilec: Vi ste bili predhodno obveščeni o vsaki akciji.
Rainer: To ni res.
Vojaški tožilec: Vse se je izvršilo z vašim priznanjem.
Rainer: To ni res.
Vojaški tožilec: Ali ste vi vedeli za Ulico Ghega v Trstu?
Rainer: Vem, da je v Trstu Via Ghega, da pa se je tam kaj zgodilo, sem izvedel iz preiskave.
Vojaški tožilec: Ali ste vedeli za krematorij?
Nisem: Nisem prav ničesar vedel o tem in sem o tem slišal šele v predpreiskavi.
Vojaški tožilec: Ali ste vedeli, da so tam požigali ujetje partizane in civilno prebivalstvo?

Rainer: To mi je povedal preiskovalni oficir. Bilo mi je prej popolnoma neznano.
Vojaški tožilec: Ali se čutite kot vrhovni komisar Jadranskega Primorja odgovornega za vse te zločine?
Rainer: Ne. Policija mi ni bila podrejena. Jaz sem bil še civilne uprave in nisem imel policije podrejene.
Predsednik: Mi smo tozadevne izjave obtoženega Rainerja že čuli. Sedite, obtoženi Rainer. (Obtoženi Rainer sede na zatožno klop). Obtoženi Christl, zadnja točka obtožnice vas bremeni: obtoženi Christl je dal ujetih borca NOV in POJ mučiti in ubijati. Tako so njegove enote decembra 1944 v Lazah in Sajovčah zajele sedem borcev, med njimi tovariša Miklavža in jih na kraju samem pobile. Od januarja do junija 1944 so po predhodnem mučenju umorili 66 partizanov, med drugim so na poti med Gorenjem in bukovjem zaklali Sever Maksa, ujetemu borcu Fajdigi Andreju pa so polomili kosti in ga napol mrtvega zaklali ter ga pustili vsega razmesarjenega na mestu storjenega zločina. V drugi polovici leta 1944 in v začetku aprila 1945 so pod Nanosom na Javorniku in v Studenem zveriskou umorili pet ujetih borcev. Ujetega vodnika Nagode Ivana iz Lukovice pri Planini so ranjenega zajeli oktobra 1944 v Studenem, ga mučili, nato pa mu zunaj vasi s puškinim kopitom razbili glavo ter ga oropali dokumentov in denarja. Ali vam je o tej točki obtožnice, oziroma o teh dejanjih kaj znanega?
Christl: O tem mi ni ničesar znanega.
Predsednik: Imate kakšno vprašanja v tej zvezi?
Vojaški tožilec: Če obtožencu ni ničesar znanega, ni-pa pomena zastavljati vprašanja.

Predsednik: V teku dokaznega postopka boste čuli, da so vse te zločine izvršili vojaki, ki so imeli na rokavu planinske značke in ki so pripadali polku, ki ste mu vi poveljevali. Obtoženi Christl, lahko sedete. (Obtoženi Christl sede na zatožno klop). Odrejam krajši odmor, tovariši starejši vodnik, odvedite obtoženca. Opozarjam občinstvo, da ostane v dvorani, dokler se sodišče ne umakne. (Obtoženca odvedejo). Razprava je bila prekinjena ob 10. uri.

EPILOG
Sedmi in zadnji dan razprave je bil v četrtek, 17. julija 1947. Kot vsi zagovorniki, je tega dne dobil besedo tudi zagovornik obtoženega polkovnika Heinricha Christla, odvetnik dr. Jakob Petrovič, ki je hkrati po službeni dolžnosti branil tudi obtoženega Güntherja Neuberta.
Ko je predsednik sodišča prepustil besedo zagovorniku dr. Jakobu Petroviču, je ta dejal:
«Tovariši sodniki!
Naša zemlja, narod naš čuvata in imata dokaze. Sveža so še grobišča, sveže so še rane pri naših materi, sestrah, očetih in bratih. Proti temu ne more biti nobenega drugačnega dokazovanja. Objektivno obstaja in ne more biti oporekano zločinstvo obtoženec, gre le za obseg njihove subjektivne krivde. O tem so že precej obširno in natančno govorili predgovorniki in jaz se s tem ne bom več pečal. Branim dve vojaški osebi in sicer obtoženega Neuberta in Christla. O vojaški vzgoji Nemce so govorili tudi predgovorniki, zlasti predgovornik dr. Šuklje in jaz bom le v par besedah bolj po domače sintetiziral.

Vzgoja nemškega vojaka ne zasluži besede vzgojil-temveč dresura. Kaj hočem s tem povedati? Mislim, da tega ni treba razlagati. Ti ljudje so dresirani vršili to, kar so jim njihovi nadrejeni zapovedali. In da pri tem osebno niti niso poskušali uveljavljati lastne volje in razuma, ker dresura to pač izključuje.

Tovariši sodniki, obtoženi Christl ne priznava nobenega dejanja, razen delno dejanje pod prvo točko. Vsa druga dejanja zanika. Vaša naloga bo, da z ozirom na vse okoliščine presodite in valorizirate to njegovo znanje in mu eventualno daste ali ne daste vero. Jaz bi samo opozoril na to, da je treba pač s sigurnostjo ugotoviti, kolikor so pri zločinih, ki se njemu imputirajo, sodelovali njemu podrejani ljudje. Druga okolnost, na katero želim opozoriti je ta, da je bil on nižja vojaška osebnost, ki je imel med temi obtoženci nad seboj dva nadrejena. Ostalo, tovariši sodniki, bo vse vaša naloga, da razsodite ob upoštevanju teh dveh okolnosti.

Obtoženi Neubert je, mislim na splošno gledano, eden od najmanj okrivljenih. Imputira se mu le eno konkretno krivano dejanje. Toda o tem je bilo možno govoriti le glede na njegovo izpoved. O tem se je potem dokazalo, da objektivno zločin obstaja. To potrjujejo priče, ki so bile zaslišane, in katerih izpovedi so bile prebrane. Obtoženi Neubert se brani, tri ženske sem izročil na porvelje bataljona, ker je bilo tako zapovedano. Kaj se je z njimi zgodilo, ne vem. Odredil sem dva vojaka za izvedbo eksekucije nad dvema partizanoma. Prvič sem se tej zapovedi uprl, drugič je prišla ta zapoved, toda iz strahu, da bi izgubil lastno življenje, sem določil dva moža. Kaj sta naredila, ne vem.